

การดำเนินการทางวินัย

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

www.otepc.go.th

แบบการตรวจสอบจำนวนการสอบสวน

๑. การตรวจสอบข้อกฎหมาย

๑.๑ ผู้ถูกกล่าวหาชื่อตำแหน่งวิทยาลัยฐานะ.....
สังกัด

๑.๒ เรื่องที่กล่าวหา

๑.๓ วัน เดือน ปี และสถานที่เกิดเหตุ

๑.๔ การสืบสวน/สอบสวน

สืบสวนโดย(วิธีทางลับหรือเปิดเผย).....

สืบสวนข้อเท็จจริงโดย (การสืบสวนเองหรือมอบให้ผู้อื่นสืบสวน).....

ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง/ไม่ร้ายแรงโดย(ผู้สั่ง)

คำสั่งที่ลงวันที่

๑.๕ กรณีตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง/ไม่ร้ายแรง

๑.๕.๑ ผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘

ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง

๑.๕.๒ การอ้างอำนาจและบทกฎหมายในการสั่งตั้งกรรมการสอบสวน

ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง

๑.๕.๓ จำนวนและคุณสมบัติคณะกรรมการ

จำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ คน คำสั่งนี้มีกรรมการคน

เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือน

ประธานกรรมการดำรงตำแหน่ง วิทยาลัยฐานะ หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา

มีเลขานุการ ไม่มีเลขานุการ

มีนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรม

ตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยเป็นกรรมการ

๑.๕.๔ ความถูกต้องของรูปแบบคำสั่ง

คำสั่งทำตามแบบ สว.๑

ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา

ระบุเรื่องที่กล่าวหา

ระบุชื่อ ตำแหน่งและวิทยาลัยฐานะของผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน

๑.๕.๕ มีหลักฐานการรับทราบคำสั่งของประธานกรรมการ

มี ไม่มี

๑.๕.๖ การแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

- แจ้งโดยตรง แจ้งทางไปรษณีย์

๑.๕.๗ หลักฐานการรับทราบคำสั่งของผู้ถูกกล่าวหา

- มี ไม่มี

๑.๕.๘ การคัดค้านกรรมการ

- มี ไม่มี เปลี่ยน ไม่เปลี่ยน

๑.๖ การสอบสวน

๑.๖.๑ หลักฐานการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามแบบ สว.๒

- มี โดยวิธี ไม่มี

๑.๖.๒ หลักฐานการแจ้งข้อกล่าวหาที่เปลี่ยนแปลงไปให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

- มี โดยวิธี ไม่มี

๑.๖.๓ หลักฐานการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (สว.๓) ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

- มี โดยวิธี ไม่มี

๑.๖.๔ องค์ประชุมคณะกรรมการสอบสวน

- การประชุมเพื่อจัดทำ สว.๒ มี ไม่มี

- ถูกต้อง โดยมีกรรมการคน

- ไม่ถูกต้องในขั้นตอนขณะสอบสวน มีกรรมการคน ขณะประชุม

มีกรรมการคน

การประชุมเพื่อจัดทำ สว.๓

- มี ไม่มี

- ถูกต้อง โดยมีกรรมการคน

- ไม่ถูกต้องในขั้นตอนขณะสอบสวน มีกรรมการคน ขณะประชุม

มีกรรมการคน

การประชุมเพื่อจัดทำ สว.๓

- มี ไม่มี

- ถูกต้อง โดยมีกรรมการคน

- ไม่ถูกต้องในขั้นตอนขณะสอบสวน มีกรรมการคน ขณะประชุม

มีกรรมการคน

๑.๖.๕ ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า (ไม่ได้กระทำผิด, ผิดไม่ร้ายแรง, ผิดอย่างร้ายแรง, กระทำผิดเรื่องอื่น, มีผู้อื่นร่วมกระทำผิด หรือมีมลทิน หรือมีหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน).....

.....

๑.๖.๖ ความเห็นตามข้อ ๑.๖.๕ มีการลงมติ

- เป็นเอกฉันท์
- เสียงข้างมาก

๑.๖.๗ กรณีส่งประเด็นสอบสวนพยานต่างท้องที่ (ถ้ามี)

- ถูกต้อง โดยมีกรรมการคน
- ไม่ถูกต้อง มีกรรมการคน

๑.๖.๘ การสอบสวนของคณะกรรมการ

- ถูกต้องทุกขั้นตอน
- ไม่ถูกต้อง เพราะ
- การสอบสวนที่ไม่ถูกต้องนั้นเป็นสาระสำคัญ
- การสอบสวนที่ไม่ถูกต้องนั้นไม่เป็นสาระสำคัญ

๑.๖.๙ คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวน

- ครบทุกเรื่องที่กำลังกล่าวหา
- ไม่ครบทุกเรื่องที่กำลังกล่าวหา ยังขาดเรื่อง

๑.๗ ระยะเวลาการสอบสวน

๑.๗.๑ ประธานกรรมการรับทราบคำสั่งเมื่อวันที่

๑.๗.๒ ประชุมคณะกรรมการ แจ้งข้อกล่าวหาตามแบบ สว.๒

- เสร็จภายใน ๑๕ วัน
- ไม่เสร็จภายใน ๑๕ วัน
- ขยายเวลาการสอบสวนครั้ง ตั้งแต่

๑.๗.๓ การรวบรวมพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหา

- แจ้งข้อกล่าวหา สว.๒ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ วันที่
- เสร็จภายใน ๖๐ วัน
- ไม่เสร็จภายใน ๖๐ วัน
- ขยายเวลาการสอบสวนครั้ง ตั้งแต่

๑.๗.๔ ประชุมและแจ้งสรุปพยานหลักฐานตามแบบ สว.๓

- เสร็จภายใน ๑๕ วัน
- ไม่เสร็จภายใน ๑๕ วัน
- ขยายเวลาการสอบสวนครั้ง ตั้งแต่

๑.๗.๕ การรวบรวมพยานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา

- แจ้งสรุปพยานหลักฐาน สว.๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ วันที่
- เสร็จภายใน ๖๐ วัน
- ไม่เสร็จภายใน ๖๐ วัน
- ขยายเวลาการสอบสวนครั้ง ตั้งแต่

๑.๗.๖ รายงานการสอบสวน

- รวบรวมพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหา เสร็จวันที่
- เสร็จภายใน ๓๐ วัน
- ไม่เสร็จภายใน ๓๐ วัน
- ขยายเวลาการสอบสวนครั้ง ตั้งแต่

๑.๗.๗ กรณีการสอบสวนไม่แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน ๒๔๐ วัน ซึ่งครบกำหนด ๙๐ วัน

๒๔๐ วัน เมื่อ

- รายงานผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
- ไม่รายงานผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
- มีการรายงาน อ.ก.ค.ศ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- ไม่มีการรายงาน อ.ก.ค.ศ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๑.๘ กรณีงดการสอบสวนพยานหรือตัดพยาน

- มี เพราะ
- ไม่มี

๑.๙ ขณะสอบสวนมีบุคคลอื่นอยู่ที่สอบสวน

- มี เพราะ
- ไม่มี

๑.๑๐ การสอบสวนพาดพิงไปถึงผู้อื่น

- มี
- ไม่มี

๑.๑๑ การรายงานผลการสอบสวน

๑.๑๑.๑ คณะกรรมการสอบสวนรายงานผลการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้ง
ครั้งแรกเมื่อ

๑.๑๑.๒ การสั่งสอบสวนเพิ่มเติม

- ไม่มี
- มี จำนวนครั้ง เมื่อ
และได้รายงานผลการสอบสวนเพิ่มเติมเมื่อ

๑.๑๒ ความเห็นเพิ่มเติมของคณะกรรมการสอบสวน

มี ไม่มี

๒. การตรวจสอบข้อเท็จจริง : ใคร ทำอะไร ทำที่ไหน ทำเมื่อใด ทำอย่างไร ผลของการกระทำเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๓. สรุปการตรวจสอบข้อกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่ง

- ถูกต้องชอบด้วยกฎหมาย
 ไม่ถูกต้อง ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามข้อ..... เนื่องจาก

.....
.....
.....

๔. ข้อพิจารณา : ข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นที่ยุติ ประเด็นโต้แย้งที่จะต้องพิจารณาพยานหลักฐานในประเด็นที่โต้แย้ง เหตุผลในการรับฟังพยานหลักฐาน การวินิจฉัยข้อเท็จจริงปรับเข้าบทความผิด การกำหนดโทษ หรือมีมลทิน หรือมีวามองในกรณีที่ถูกลสอบสวน และอื่น ๆ เช่น กรณีการสอบสวนไม่ถูกต้อง ไม่หมดประเด็น ต้องทำการสอบสวนเพิ่มเติม

.....
.....
.....

๕. ความเห็นของผู้พิจารณาสำนวน

(ลงชื่อ)(ผู้พิจารณาสำนวนการสอบสวน)

(.....)

ตำแหน่ง

ข้อควรคำนึงในการจัดทำสำนวนการสอบสวน

๑. คำผิดคำถูกเป็นการแสดงให้เห็นถึงความรอบคอบเอาใจใส่ต่อหน้าที่รับผิดชอบของกรรมการสอบสวน
๒. การใช้ถ้อยคำภาษา ให้ใช้ภาษาของทางราชการ ถ้าเป็นภาษาท้องถิ่นให้วงเล็บภาษาราชการไว้ด้วย
๓. ความละเอียดถี่ถ้วน ต้องจัดทำสำนวนการสอบสวนด้วยความละเอียดรอบคอบ
๔. การวินิจฉัยข้อเท็จจริง จะต้องพิจารณาวินิจฉัยพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ว่าข้อเท็จจริงบ่งชี้ไปทางใดเพื่อประโยชน์ในการสรุปสำนวนการสอบสวนและมีความเห็นเสนอต่อไป
๕. เรียงลำดับเอกสาร และหมายเลขเอกสารไม่ถูกต้อง โดยให้เรียงลำดับหมายเลขเอกสารจากแผ่นล่างสุดเป็นอันดับแรกขึ้นมา หากมีการสอบสวนเพิ่มเติมให้เรียงเอกสารเพิ่มเติมต่อบัญชีสำนวนการสอบสวน
๖. คณะกรรมการสอบสวนไม่ทำการสอบสวนด้วยตนเอง แต่ให้ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการรวมทั้งการจัดส่งสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
๗. คณะกรรมการสอบสวนไม่ทำความเห็นในสำนวนการสอบสวน กรณีต้องหาคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญาแต่มีความเห็นควรรอฟังผลคดีอาญาถึงที่สุด การรอฟังผลคดีอาญาถึงที่สุดเป็นอำนาจของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
๘. ไม่ส่งบันทึกการแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา และบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
๙. แจ้งข้อกล่าวหาไม่ครบถ้วนถูกต้องตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา
๑๐. แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาไม่ถูกต้อง ไม่ระบุว่าพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุใดที่สนับสนุนข้อกล่าวหาใด
๑๑. ไม่แจ้งหรือนัดให้ผู้ถูกกล่าวหามาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อกล่าวหา
๑๒. คณะกรรมการสอบสวนไม่ทำความเห็นว่ากระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือไม่ระบุสถานโทษ หรือมีมลทิน หรือมีหม่อมในกรณีที่ถูกสอบสวนหรือไม่
๑๓. การสอบสวนไม่ครบเรื่องที่มีการกล่าวหา หรือไม่สิ้นกระแสความ
๑๔. พยานวัตถุ พยานเอกสาร คณะกรรมการสอบสวนไม่จัดส่งให้ผู้ชำนาญการพิสูจน์
๑๕. การใช้เอกสารเป็นพยานไม่ใช่เอกสารต้นฉบับ เมื่อใช้สำเนาเอกสารเป็นพยานผู้ที่ครอบครองเอกสารหรือคณะกรรมการสอบสวนไม่ได้รับรองความถูกต้อง
๑๖. คณะกรรมการสอบสวนไม่ได้จัดทำบัญชีพยานเอกสารและพยานวัตถุและแหล่งที่ได้ของพยานดังกล่าว
๑๗. คดีวินัยที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา คณะกรรมการสอบสวนไม่นำสำเนาสำนวนการสอบสวนคดีอาญาตลอดจนคำพิพากษาและหนังสือรับรองผลคดีอาญาถึงที่สุดมาประกอบการพิจารณา
๑๘. คณะกรรมการสอบสวนไม่พยายามติดตามสอบสวนพยานด้วยตนเอง ทำให้ไม่สะดวกกับพยานและทำให้การสอบสวนล่าช้า
๑๙. ไม่แจ้งเหตุขัดข้องในการสอบสวนที่ไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลา และการขอขยายเวลาการสอบสวนไม่ถูกต้อง

คุณสมบัติคณะกรรมการสอบสวน

- เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือน
- ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา
- มีนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือได้รับการอบรมหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดหรือรับรอง หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย
- มีกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน

พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

- **มาตรา ๑๓** เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้
 - (๑) เป็นคู่กรณีเอง
 - (๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี
 - (๓) เป็นญาติของคู่กรณีคือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น
 - (๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี
 - (๕) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี
 - (๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- **มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง** ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๓๐ ต่อ)

○ **มาตรา ๓๐** ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้ เว้นแต่เจ้าหน้าที่จะเห็นสมควรปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

(๑) เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วนหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้หนึ่งใดหรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

(๒) เมื่อจะมีผลทำให้ระยะเวลาที่กฎหมายหรือกฎกำหนดไว้ในการทำคำสั่งทางปกครองต้องล่าช้าออกไป

(๓) เมื่อเป็นข้อเท็จจริงที่คู่กรณีนั่นเองได้ให้ไว้ในคำขอ คำให้การหรือคำแถลง

(๔) เมื่อโดยสภาพเห็นได้ชัดในตัวเองว่าการให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้

(๕) เมื่อเป็นมาตรการบังคับทางปกครอง

(๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ให้โอกาสตามวรรคหนึ่ง ถ้าจะก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (ต่อ)

- **มาตรา ๔๐** คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ให้ระบุงรณที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลาสั้นกว่าหนึ่งปี ให้ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครอง

การดำเนินการทางวินัยในกรณีที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

- **มาตรา ๒๓๔** คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้
- (๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวยผิดปกติ กระทำ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อดำเนินการต่อไปตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

- มาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
- (๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวยผิดปกติ กระทำ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

○ **มาตรา ๙๘ (วรรคหนึ่ง)** เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๙๑ แล้วให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถือว่าสำนวน การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น แล้วแต่กรณี

○ **มาตรา ๙๘ (วรรคสาม)** การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณา สั่งลงโทษ ผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจ แต่งตั้งถอดถอนได้รับแจ้งมติที่ได้ขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ทบทวนตามมาตรา ๙๙ วรรคสอง ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหา นั้น จะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ ของรัฐก่อนหรือหลังที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติวินิจฉัยมูลความผิด เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติเมื่อพ้น กำหนดเวลาตามมาตรา ๔๘ แล้ว แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อไป

○ **มาตรา ๑๐๐** ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือผู้ใดไม่ดำเนินการตามมาตรา ๙๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมาย หรือกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของ ผู้ถูกกล่าวหา นั้น

○ **มาตรา ๑๐๑** ผู้ซึ่งถูกลงโทษตามมาตรา ๙๘ ที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง จะฟ้องคดี ต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ถูกลงโทษ โดยไม่ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกลงโทษนั้น หรือจะดำเนินการอุทธรณ์ดุลพินิจ ในการกำหนดโทษของ ผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกลงโทษนั้นก่อนก็ได้

○ มาตรา ๑๓๖ เมื่อผู้บังคับบัญชาของเจ้าพนักงานของรัฐมีคำสั่งให้
ดำเนินการสอบสวนทางวินัย แก่เจ้าพนักงานของรัฐในความผิดฐานทุจริต
ต่อหน้าที่ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่
มีคำสั่งในกรณีเช่นนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งให้ผู้บังคับบัญชารายงาน
ความคืบหน้าและผลของการดำเนินการ หรือจะให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการต่อไปก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๖๖ มาใช้บังคับ
ด้วยโดยอนุโลม

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒/๒๕๔๖

ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

- ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนและวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) เพื่อดำเนินการต่อไป ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนและวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่จึงเป็นอันยุติ ดังนั้น องค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ จึงไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยยุติแล้ว ให้เป็นประการอื่นได้อีก

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ 41/2563

ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2563

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย โดยสรุปว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะใช้หน้าที่และอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องกันตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้จะต้องเป็นกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม อันเป็นความผิดมูลฐานที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เสียก่อน หากความผิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานดังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงจะมีหน้าที่และมีอำนาจชี้มูลความผิดทางวินัยอันเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกันได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๗/๒๕๕๗ การสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงกรณี ป.ป.ช.ชี้มูล

- คดีนี้ผู้บังคับบัญชาได้เคยมีคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน สำหรับการกระทำ ความผิดในกรณีผู้ฟ้องคดี ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการตรวจ การจ้างโดยไม่ได้ออกไปตรวจสอบโครงการก่อสร้างตามแบบแปลน ที่กำหนด ต่อมา ป.ป.ช. มีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีตามพฤติการณ์ ดังกล่าวเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ผู้บังคับบัญชาจึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ แห่ง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญฯ โดยถือเอาสำนวนไต่สวนเป็นสำนวน สอบสวนทางวินัย และมีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ กรณีกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ จากพฤติการณ์การกระทำเดิม ตามมติ ป.ป.ช.

- กรณีนี้เป็นการส่งลงโทษผู้ฟ้องคดีซ้ำอีกครั้งหนึ่ง สำหรับการกระทำความผิดวินัยของผู้ฟ้องคดีเรื่องเดียวกันกับที่ผู้ฟ้องคดีเคยถูกลงโทษทางวินัยมาแล้ว อันเป็นการต้องห้ามตามหลักกฎหมายทั่วไปและรัฐธรรมนูญ แม้จะเป็นความจริงว่าผู้บังคับบัญชาต้องผูกพันส่งลงโทษตามมติ ป.ป.ช. ตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญฯ แต่บทบัญญัติดังกล่าวก็ห้ามมิให้มีการยกเลิกหรือยกเว้นหลักกฎหมายทั่วไป ที่ห้ามมิให้ลงโทษบุคคลใดมากกว่าหนึ่งครั้งสำหรับความผิดที่บุคคลนั้นกระทำเพียงครั้งเดียว และผู้ถูกฟ้องคดีก็อาจปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญฯ โดยมีคำสั่งลงโทษทางวินัยร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยเพิกถอนคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันออกคำสั่งดังกล่าวเสียก่อนและเมื่อได้ดำเนินการแล้วย่อมถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยจากการกระทำความผิดในกรณีเรื่องเดียวกันนี้มาก่อน
- การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการโดยที่มิได้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนเสียก่อนจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.๒๕/๒๕๖๐

○ คดีนี้เป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.มีมติ และ ก.พ.ค. มีมติลดโทษ เป็นปลดออกจากราชการ

ซึ่งศาลเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (ขณะกระทำความผิด)

มาตรา ๑๙ บัญญัติให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๓) ใ้สอบสวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวยผิดปกติ กระทำความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม... และ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.๒๕/๒๕๖๐ (ต่อ)

ตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีมีมูลความผิดทางวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมเอกสารที่เห็นไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหา นั้น เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามความผิดที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก

ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถือว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ แล้วแต่กรณี

ข้อกล่าวหาที่อยู่ในอำนาจไต่สวนและพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หมายถึง เฉพาะข้อกล่าวหาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเท่านั้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.๒๕/๒๕๖๐ (ต่อ)

โดยที่ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติองค์ประกอบความผิดและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้ในมาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ และความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมไว้ในมาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕ ดังนั้น ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม จึงเป็นมูลความผิดทางอาญา ส่วนความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ถือเป็นมูลความผิดทางวินัย นอกจาก ๓ กรณีนั้นแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจไต่สวน

ดังนั้น รายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น ที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ฟ้องคดีจะต้องถือเอามาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก

คดีนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช.ไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบฯ โดยไม่เสียหายแก่ทางราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.๒๕/๒๕๖๐ (ต่อ)

ในคดีศาลเห็นว่ากรณียังไม่พอฟังได้ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์อันมิควรได้ ที่จะถือว่าเป็นการทุจริต ต่อหน้าที่ราชการจึงไม่ผูกพันผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ฟ้องคดีให้ลงโทษตาม ฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และไม่อาจถือเอา รายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง และความเห็นในส่วนนั้นมาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของ คณะกรรมการสอบสวนวินัย

ส่วนการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีในความผิดฐานอื่น (ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบฯ) ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจ ตามกฎหมายไม่ผูกพันผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนที่จะต้องถือเอารายงานการไต่สวน ข้อเท็จจริง และความเห็นในส่วนนั้นมาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวน วินัยแต่อย่างใด

ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง มีคำสั่งลงโทษโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนวินัย เพื่อดำเนินการสอบสวนผู้ฟ้องคดีในฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.๒๐/๒๕๖๐

- ในการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.มีมติชี้มูลความผิด ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจออกคำสั่งจะต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ชี้มูล มีดุลพินิจได้เฉพาะกำหนดระดับโทษเท่านั้น
- ในชั้นอุทธรณ์ ผู้ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ได้เฉพาะดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น จะอุทธรณ์ฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลไว้ไม่ได้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จะพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดแล้วไม่ได้ มติคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีผลผูกพันองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ไม่อาจเปลี่ยนแปลงฐานความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลไว้มิได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.๒๐/๒๕๖๐ (ต่อ)

- ส่วนในชั้นฟ้องคดีต่อศาล มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มิได้เป็นการใช้อำนาจโดยตรง ตามรัฐธรรมนูญที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ศาลปกครองซึ่งเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 จึงมีอำนาจตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของกระบวนการพิจารณาเพื่อมีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การดำเนินการทางวินัย

กรณี ส.ต.ง. ชีมูล

การปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (สตง. ชี้มูล)
คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๔๔/๒๕๖๑

กรณี สตง. แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและเห็นควรให้ดำเนินการทางวินัยและ
อาญา ในกรณีมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตหรือมีการใช้อำนาจโดยมิชอบ

มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง กำหนดให้เมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบว่า
มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต หรือใช้อำนาจโดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่
เงินหรือทรัพย์สินของราชการ ให้คณะกรรมการแจ้งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี
และแจ้งผลให้ผู้รับตรวจหรือกระทรวงเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชา ... ดำเนินการตาม
กฎหมายหรือตามระเบียบแบบแผนที่ทางราชการกำหนด

บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้หน่วยรับตรวจที่ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบของ
สตง. จะต้องไปดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน มีเพียงกำหนดให้
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี หากพบว่ามี
พฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตหรือมีการใช้อำนาจโดยมิชอบ ประกอบกับ มาตรา ๗
และมาตรา ๙๕ วรรคสอง กำหนดให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่ต่อไป

การปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (สตง. ซ้ำมูล) (ต่อ)

สำหรับการดำเนินการทางวินัย ไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้หน่วยรับตรวจต้องดำเนินการทางวินัย โดยผูกพันข้อเท็จจริงตามผลการตรวจสอบของ สตง. จึงต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเภทข้าราชการนั้น ๆ ประกอบกับข้อ ๖ วรรคหนึ่งแห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเร่งรัดติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดว่า กรณี สตง. ตรวจสอบพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตและได้ชี้มูลความผิดแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริงอีก

- ดังนั้น กรณีปรากฏผลการตรวจสอบมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าการทุจริต และระบุถึงตัวเจ้าหน้าที่ที่กระทำผิดว่าได้แก่ผู้ใดพร้อมหลักฐานเบื้องต้นเกี่ยวกับการกระทำผิด จึงต้องดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายและระเบียบ โดยมีต้องตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริง

- สำหรับกรณีปรากฏผลการตรวจสอบมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าการทุจริต แต่ไม่ได้มีการระบุถึงตัวเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด หน่วยรับตรวจก็ย่อมมีดุลพินิจที่จะตั้งคณะกรรมการสืบสวนหาข้อเท็จจริง หรือคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

โทษทางวินัย

มี ๕ สถานโทษ (ตามมาตรา ๘๖)

ก. วินัยไม่ร้ายแรง

๑. ภาคทัณฑ์

๒. ตัดเงินเดือน

๓. ลดเงินเดือน

ข. วินัยร้ายแรง

๔. ปลดออก

๕. ไล่ออก

กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ ภาคทัณฑ์
ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้
เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

อำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ผู้มีอำนาจลงโทษ	ภาคทัณฑ์	ตัดเงินเดือน	ลดเงินเดือน	หมายเหตุ
<p>ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่อ อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า</p>	<p>✓</p>	<p>✓ (ครั้งหนึ่งในอัตรา ร้อยละ 2 หรือร้อยละ 4 ของเงินเดือนที่ ผู้นั้นได้รับในวันที่ มีคำสั่งลงโทษ เป็นเวลา 1 เดือน 2 เดือน หรือ 3 เดือน)</p>		<p>* การสั่งลงโทษ ตัดเงินเดือนหรือ ลดเงินเดือน ถ้า จำนวนเงินเดือนที่ จะต้องตัดหรือลด มีเศษไม่ถึง 10 บาท ให้ปัด เศษทิ้ง</p>

อำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ผู้มีอำนาจลงโทษ	ภาคทัณฑ์	ตัดเงินเดือน	ลดเงินเดือน	หมายเหตุ
<p>นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้า สังกัด ปลัดกระทรวง เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่ง ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่า อธิการบดีหรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่ มีฐานะเทียบเท่า ศึกษาธิการ ภาค ศึกษาธิการจังหวัด หรือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา</p>	✓	<p>✓ (ครั้งหนึ่งในอัตรา ร้อยละ 2 หรือ ร้อยละ 4 ของ เงินเดือนที่ผู้นั้น ได้รับในวันที่มี คำสั่งลงโทษเป็น เวลา 1 เดือน 2 เดือน หรือ 3 เดือน)</p>	<p>✓ (ครั้งหนึ่งในอัตรา ร้อยละ 2 หรือร้อย ละ 4 ของเดือนที่ผู้ นั้นได้รับในวันที่มี คำสั่งลงโทษ)</p>	<p>* การสั่งลงโทษ ตัดเงินเดือน หรือลด เงินเดือน ถ้า จำนวน เงินเดือนที่ จะต้องตัดหรือ ลดมีเศษไม่ถึง 10 บาท ให้ปัด เศษทิ้ง</p>

การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษา

๒๘๒
ผู้ทบทวนจากราชการ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒
และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๒
ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๒ มีหลักการสำคัญ ดังนี้

- ๑. มีกรณีกล่าวหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ออกจากราชการไปแล้วว่า ในขณะที่ผู้นั้นรับราชการได้กระทำหรือละเว้นการกระทำใด อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือกระทำความผิดที่เป็นมูลเหตุให้ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาที่มีใช้ความผิดอาญาที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ
- ๒. การกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงต้องทำเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการหรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๒ มีหลักการสำคัญ ดังนี้

- ๓. การกล่าวหาผู้ที่ออกจากราชการไปแล้วว่า กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือการถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา จะกล่าวหาหรือกระทำก่อนที่ผู้นั้นออกจากราชการหรือหลังจากผู้นั้นออกจากราชการไปแล้วก็ได้

๔. กรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสืออยู่ก่อนพ้นจากราชการว่าขณะอยู่ในราชการได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา ก่อนพ้นจากราชการผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยจะต้องดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๒ มีหลักการสำคัญ ดังนี้

๕. กรณีถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาหลังจากที่พ้นจากราชการแล้ว ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยจะต้องเริ่มดำเนินการสอบสวน **ภายในหนึ่งปี** นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ และต้องสั่งลงโทษ **ภายในสามปี** นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ ถ้าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งต้องสั่งลงโทษ **ภายในสามปี** นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

๖. กรณีที่ศาลปกครอง มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือโดยองค์กรพิจารณาอุทธรณ์ หรือองค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษเพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้มีอำนาจจะต้องดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จ **ภายในสองปี** นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๒ มีหลักการสำคัญ ดังนี้

๗. ในการดำเนินการทางวินัย ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า ผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ
๘. ช้อยกเว้น มิให้ใช้บังคับกับผู้ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
๙. กรณีที่ ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. ชี้มูลความผิดข้าราชการซึ่งพ้นจากราชการไปแล้วนั้น การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี

วินัยข้าราชการครู

วินัย

วินัย คือ ข้อบัญญัติที่ต้องปฏิบัติตาม หากฝ่าฝืน
ต้องได้รับโทษ และเป็นการควบคุมความประพฤติ
ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนที่ตั้งงาม

วินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

หมายถึง ข้อบัญญัติที่กำหนดเป็นข้อห้ามและ
ข้อปฏิบัติ ตามหมวด ๖ (มาตรา ๘๒ – มาตรา ๘๗)
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. 2547

ก.ค.ศ.

(มาตรา 7)

— อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ (มาตรา 17)

— สำนักงาน ก.ค.ศ. (มาตรา 20)

เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา
(เลขาธิการ ก.ค.ศ.)

องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด

ปปช.

ปปท.

สตง.

ศาลทุจริต

ศาลปกครอง

ศาลยุติธรรม

ศูนย์
ช่วยเหลือ
ต่างๆ

อำนาจผู้บังคับบัญชากับการดำเนินการทางวินัย

วินัยไม่ร้ายแรง

ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ

วินัยอย่างร้ายแรง

ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา

- 1. สืบสวนข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวหา
- 2. ให้ความเห็นเบื้องต้นจากการสืบสวนข้อเท็จจริง
- รายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริง พร้อมความเห็นเบื้องต้นให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยพิจารณา

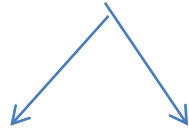
อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา

กรณีมีการกล่าวหาเกิดขึ้น

มีพยานหลักบานเบื่องต้น

ดำเนินการทางวินัย

ไม่ร้ายแรง

ร้ายแรง

ผู้บังคับบัญชา

ตั้ง กก. สอบสวน

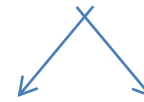
ผู้มีอำนาจตาม

มาตรา 53 ตั้ง กก. สอบสวน

มีผู้กล่าวหา/สงสัย

สืบสวนข้อเท็จจริง

มีมูล

ไม่มีมูล

ยุติเรื่อง

การดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง ของผู้บังคับบัญชา

- สืบสวนข้อเท็จจริงผู้ใต้บังคับบัญชา ว่าเป็นไปตามข้อกล่าวหา หรือไม่
- แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง
- แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา และคณะกรรมการสอบสวน
- พิจารณาสั่งสำนวน / ออกคำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง
- รายงานการดำเนินการต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา

การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ของผู้มีอำนาจตามมาตรา 53

- พิจารณาผลการสืบสวนข้อเท็จจริงของผู้บังคับบัญชาที่เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง
- แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา และคณะกรรมการสอบสวนทราบ
- พิจารณาสั่งสำนวน / ให้มีการออกคำสั่งลงโทษกรณีวินัยไม่ร้ายแรง
- เสนอ กศจ. พิจารณาโทษ / รายงานการดำเนินการทางวินัยต่อ กศจ.
- ออกคำสั่งลงโทษตามมติ กศจ.
- รายงานการดำเนินการทางวินัยต่อ กคศ.
- ออกคำสั่งลงโทษตามมติ กคศ. กรณีเปลี่ยนแปลงโทษ

อำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

- พิจารณาความถูกต้องของสำนวนการสอบสวน
- พิจารณามีมติ
 - กรณีการรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง
พิจารณาดุลพินิจ และความเหมาะสมของการลงโทษ สถานโทษ
ของผู้บังคับบัญชา
 - กรณีวินัยอย่างร้ายแรงพิจารณามีมติลงโทษให้เหมาะสมกับ
กรณีความผิด

การสั่งพักราชการ/การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

- กรณีที่จะสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพักราชการ
 1. ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง
 2. ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา
เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ
และพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ ในเรื่องเกี่ยวกับ
 - การทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
 - ความประพฤติ หรือพฤติกรรมอันไม่น่าไว้วางใจและถ้าให้อยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความเสียหาย

- การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

มีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการ และผู้มีอำนาจ
พิจารณาเห็นว่าการสอบสวนพิจารณาจะไม่แล้วเสร็จ
โดยเร็ว

มีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการเกิน 1 ปี

- คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.600/2554
การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน สอบสวนวินัยซ้ำกัน
- คดีนี้.. มีคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงจำนวน 2 คน
เคยเป็นกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ต่อมาผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้ง
ให้ทั้งสองคนมาเป็นกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงอีก จึงทำให้
การพิจารณาทางปกครองไม่มีความเป็นกลางตามนัยมาตรา 16 วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กล่าวคือ
ในการสืบสวนข้อเท็จจริงทั้ง 2 คน ในฐานะกรรมการมีความเห็นว่า
พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีมีมูลเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
เมื่อบุคคลทั้งสองได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสอบสวนวินัย
อย่างร้ายแรงอีก และคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงมีเพียง
3 คน บุคคลทั้งสองจึงเป็นเสียงข้างมาก ดังนั้น จึงทำให้ผลการสอบสวน
ทางวินัยอย่างร้ายแรง ย่อมคาดหมายได้อยู่แล้วว่าไม่อาจแตกต่างไปจาก
ผลการสืบสวนข้อเท็จจริง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.600/2554 (ต่อ)

ประกอบกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีก็ไม่มี ความจำเป็น ถึงขนาดหากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือสิทธิของ บุคคล จะเสียหายโดยไม่มี การแก้ไข อีกทั้งไม่มี ความจำเป็น ต้องแต่งตั้งทั้งสองคน ซึ่งเคยเป็นกรรมการสืบสวนมาเป็นกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงอีก เพราะมีข้าราชการซึ่งอยู่ในสังกัดเดียวกันกับผู้ฟ้องคดีที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่า ผู้ฟ้องคดีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นกรณีไม่มีเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติ หน้าที่ได้ เมื่อการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี ซึ่ง เป็นการพิจารณาทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่นำผลการสอบสวนมา ใช้พิจารณาลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นเหตุให้คำสั่งที่ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย จึงพิพากษาให้ เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙

การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน สอบสวนวินัยซ้ำกัน

คดีนี้.. มีคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง
จำนวน ๕ คนโดยมี ๓ คน เคยเป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริง
ในเรื่องนี้มาก่อน และปรากฏตามรายงานการสอบข้อเท็จจริง ว่า
การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เห็นควร
แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป

ในชั้นสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง
มีมติว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริง เห็นควรลงโทษ
ปลดออกจากราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

แม้คณะกรรมการสอบสวนจะนำข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบข้อเท็จจริงมาประกอบการพิจารณาทางวินัยซึ่งอาจมีแนวโน้มว่าการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอาจเห็นตามความเห็นเดิมที่เคยวินิจฉัยไว้ตามผลการสอบสวนข้อเท็จจริง แต่..การสอบข้อเท็จจริงเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนแยกส่วนออกจากการดำเนินการทางวินัยอย่างชัดเจน และการดำเนินการทางวินัยมีขั้นตอนในการรับประกันสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาโดยมีการให้โอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

เพื่อปกป้องสิทธิของตนต่อไปได้จนถึงในชั้นการพิจารณาอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครอง การที่มีกรรมการสืบสวน ๓ คนซ้ำกับคณะกรรมการที่มีอยู่ ๕ คนจึงไม่ถือว่ามีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลางไม่กระทบต่อความชอบด้วยกฎหมายของความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและคณะกรรมการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยชอบ อีกทั้งข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวนก็ชัดเจนพอที่จะวินิจฉัยได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดวินัยโดยชัดแจ้ง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.๓๕/๒๕๖๐

การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน สอบสวนวินัยซ้ำกัน

คดีนี้มีคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงจำนวน ๒ คน เคยเป็นกรรมการสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ต่อมาผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแต่งตั้งให้ทั้ง ๒ คนมาเป็นกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงอีก จึงทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่มีความเป็นกลางตามนัยมาตรา 16 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กล่าวคือ ในการสอบข้อเท็จจริงบุคคลทั้งสองได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงอีก และคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงมีเพียง 3 คน บุคคลทั้งสองจึงเป็นเสียงข้างมาก จึงทำให้ผลการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ย่อมคาดหมายได้อยู่แล้วว่าไม่อาจแตกต่างไปจาก ผลการสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด พ.๓๕/๒๕๖๐(ต่อ)

ประกอบกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี
ไม่มีความจำเป็นถึงขนาดหากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์
สาธารณะหรือบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไข อีกทั้งไม่มีความจำเป็น
ที่จะต้องแต่งตั้งทั้งสองเป็นกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดีอีก เพราะมีบุคคลที่
สามารถจะแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบสวนได้อยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น
กระบวนการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีจึงมิได้กระทำโดยถูกต้อง
ตามรูปแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการ
กระทำนั้น เมื่อการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี
ซึ่งเป็นการพิจารณาทางปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่นำผลการ
สอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดีมาใช้ในการพิจารณาโทษทางวินัย
จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๔๓๘/๒๕๖๑

คดีนี้ นายสมบัติ นายสมศักดิ์ และนายสมชาย เป็นกรรมการสืบข้อเท็จจริงกรณีผู้ฟ้องคดีถูกร้องเรียนว่า บกพร่องต่อหน้าที่ในตำแหน่งอธิการบดี ต่อมาคนทั้ง ๓ เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย แล้วได้ร่วมพิจารณาลงมติถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งอธิการบดี ไม่ถือว่าบุคคลทั้ง ๓ มีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง เนื่องจากเป็นการดำเนินการคนละขั้นตอน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๓/๒๕๕๕

การลงโทษนอกเหนือข้อกล่าวหาโดยไม่ให้ออกาสโต้แย้ง

- ผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง กรณีไม่ให้เกิดเกียรติเพื่อนครู ใช้วาจาหยาบคายต่อหน้านักเรียนและเพื่อนครู ไม่เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ทำให้ได้รับการอับอายต่อนักเรียน และไม่รักษาความสามัคคีในหมู่คณะ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเห็นสมควรลงโทษภาคทัณฑ์ แต่กรณีเป็นความผิดวินัยเล็กน้อย จึงงดโทษโดยทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ ต่อมาผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นมา พิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย ได้สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ โดยยกเอาเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีทำโทษเด็กด้วยการตี ซึ่งผิดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ มาเป็นเหตุในการพิจารณาลงโทษนอกเหนือจากข้อกล่าวหาเดิม ทั้งที่มีได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาดังกล่าวต่อผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการนำเรื่องทีนอกเหนือจากข้อกล่าวหา มาลงโทษผู้ฟ้องคดี โดยมีได้ให้ผู้ฟ้องคดีมีโอกาสรับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์จึงเป็นคำสั่งที่มีชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกตั้งกรรมการสอบสวนคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้ง

กรรมการสอบสวน

- ข้าราชการครู ในเขตพื้นที่การศึกษา ถูกศึกษาธิการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ได้ยื่นคำร้องต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ คัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยอ้างว่าเป็นคู่กรณีในคดีอาญามีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางหากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของศึกษาธิการจังหวัด พิจารณาแล้วเห็นว่าการคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ จะต้องสั่งให้ศึกษาธิการจังหวัดผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาสำนวนการสอบสวน และสั่งการตามผลการสอบสวน และในกรณีเช่นนี้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นของศึกษาธิการจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้พิจารณา หรือสั่งการแทนตามนัย กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๙

ตัวอย่างความผิดวินัย

1. ละทิ้งหน้าที่ราชการ

2. ล่วงละเมิดทางเพศ

3. เสพยาเสพติด

4. ทุจริตต่อหน้าที่

5. เล่นการพนัน

6. เสพสุราเมึนเมา

7. ทะเลาะวิวาท

8. ลงโทษนักเรียนผิดระเบียบ

9. ชู้สาว

10. ทำร้ายร่างกาย

11. ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา

12. เรียกรับเงิน

13. ผิดระเบียบ

14. ละทิ้งหน้าที่ราชการ

15. ทอดทิ้งหน้าที่

16. ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

17. กระทำผิดอาญา

18. ลอกเลียนผลงาน

การพิจารณาการกระทำผิด กรณีประพฤติชั่ว

๑. ความรู้สึกของสังคม
๒. เจตนา
๓. เกียรติของข้าราชการ

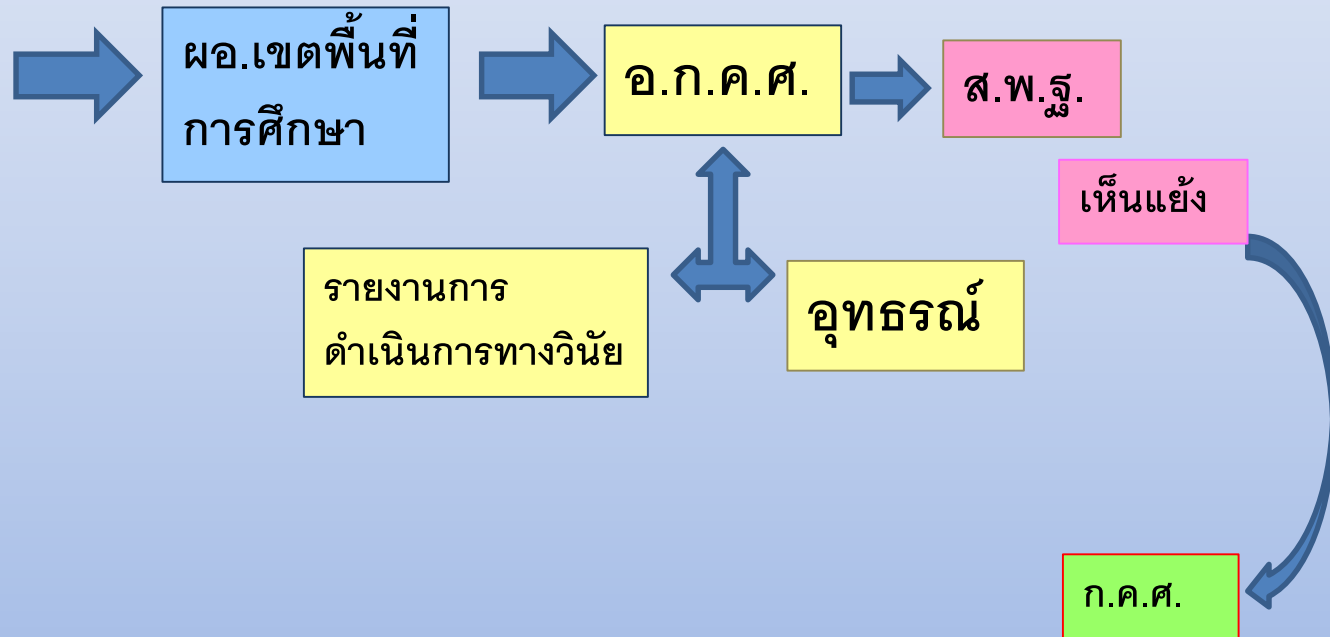
องค์ประกอบการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

- 1 ผู้กระทำมีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติ
- 2 ผู้กระทำได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ
- 3 ผู้กระทำมีเจตนากระทำการหรือละเว้นกระทำการในหน้าที่เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้

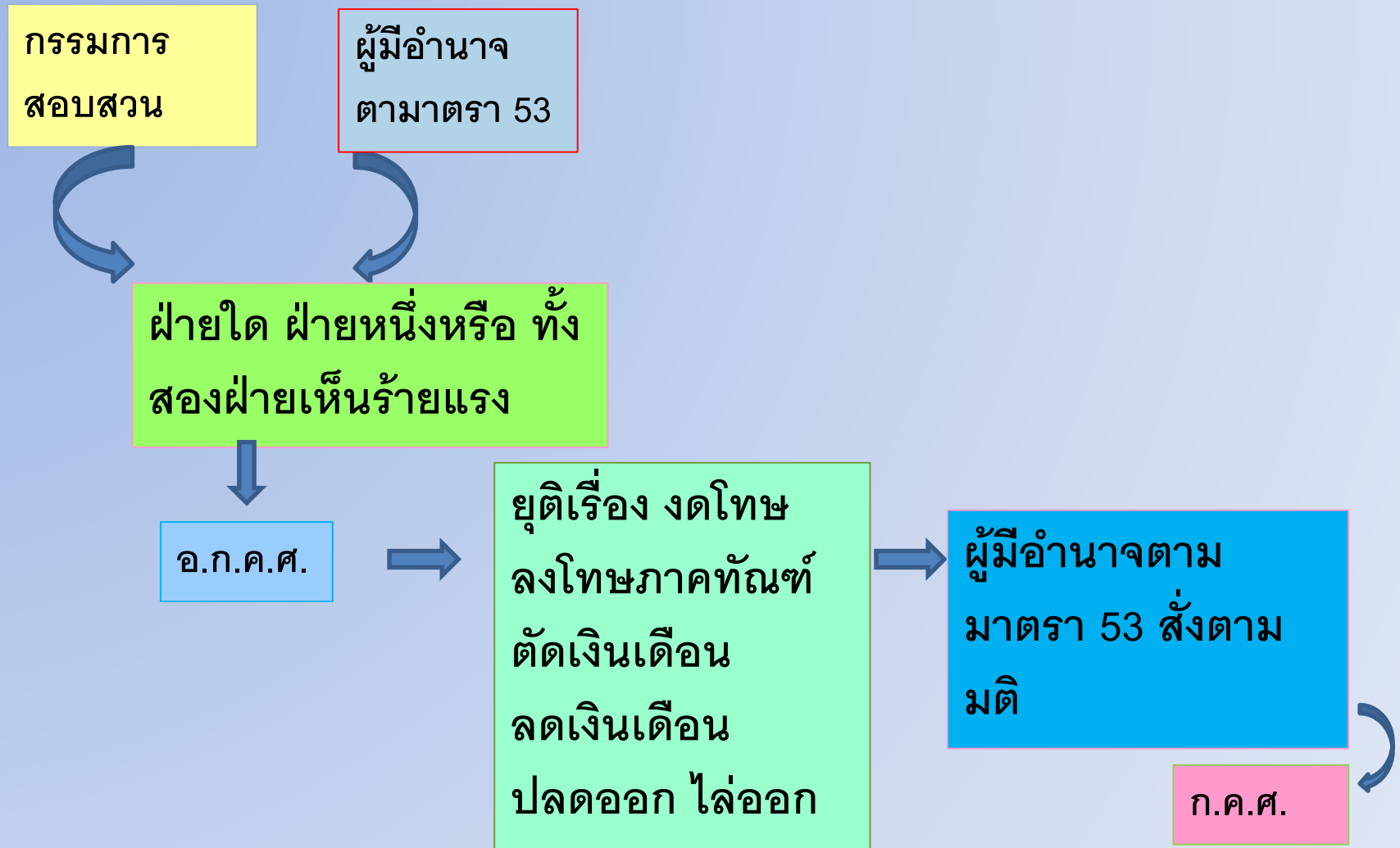
การดำเนินการทางวินัย

- ไม่ร้ายแรง

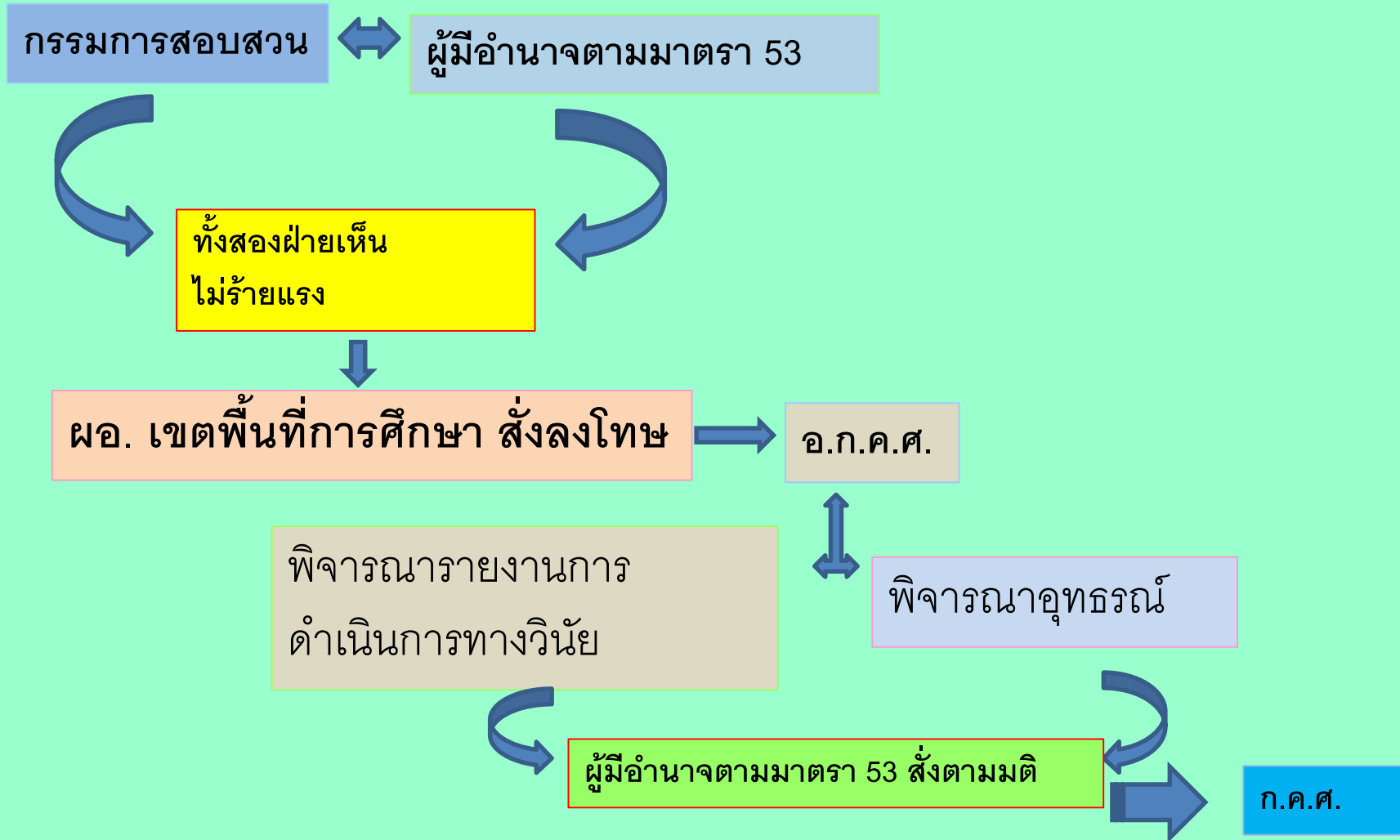
เมื่อผู้บังคับบัญชา
สั่งยุติเรื่อง งดโทษ
ลงโทษภาคทัณฑ์
ตัดเงินเดือน
ลดเงินเดือน

อย่างร้ายแรง ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 เป็นผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการ

อย่างร้ายแรง ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 เป็นผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการ

ที่ ศธ ๐๒๐๖.๑๐/๓๙

สำนักงาน ก.ค.ศ.
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง เรงรัดการดำเนินการทางวินัย

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๑๐/๓๙ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓

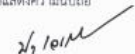
ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้แจ้งการเร่งรัดและการทบทวนการดำเนินการทางวินัย โดยกรณีการดำเนินการทางวินัยแต่ผู้ที่ถูกออกจากราชการไปแล้ว จะต้องสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและสั่งลงโทษ ให้ทันท่วงทีในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด ตามมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งปรากฏจากรายงาน การดำเนินการทางวินัยไปยัง ก.ค.ศ. พบว่ามีกรณีที่ไม่สามารถลงโทษผู้ถูกดำเนินการทางวินัย เนื่องจาก พ้นระยะเวลา ตามมาตรา ๑๐๒ ดังกล่าว นั้น

ก.ค.ศ. โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) มีมติให้สำนักงาน ก.ค.ศ. มีหนังสือเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ในกรณี สำนักงาน ก.ค.ศ. จึงให้ส่วนราชการหรือหน่วยงาน การศึกษาเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยกับผู้พ้นจากราชการไปแล้ว ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว ให้แล้วเสร็จโดยเร็วและภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หากมีกรณี ที่การดำเนินการทางวินัยล่วงพ้นระยะเวลาไม่สามารถลงโทษผู้ถูกดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายได้ ให้ชี้แจง เหตุความล่าช้า ให้ ก.ค.ศ. ทราบด้วย และผู้ใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้บังคับบัญชาผู้ใด ละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ ถือว่าเป็นผู้กระทำผิดวินัย

ทั้งนี้ การรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง ก.ค.ศ. ให้ดำเนินการตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการ รายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประวิทย์ เสรวรรณ์)
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๒ วิทยาเขตพระเทพ
เขตฯ อ.ก.ค.ศ.

ภารกิจเสริมสร้างและมาตรฐานวินัย
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๓๒๒๑
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๓๒๒๓

ก.ค.ศ. โดย อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและการออกจากราชการ (ที่ทำการแทน ก.ค.ศ.) มีมติให้สำนักงาน ก.ค.ศ. มีหนังสือเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ในกรณี สำนักงาน ก.ค.ศ. จึงให้ส่วนราชการหรือหน่วยงาน การศึกษาเร่งรัดการดำเนินการทางวินัยกับผู้พ้นจากราชการไปแล้ว ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว ให้แล้วเสร็จโดยเร็วและภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หากมีกรณี ที่การดำเนินการทางวินัยล่วงพ้นระยะเวลาไม่สามารถลงโทษผู้ถูกดำเนินการทางวินัยตามกฎหมายได้ ให้ชี้แจง เหตุความล่าช้า ให้ ก.ค.ศ. ทราบด้วย และผู้ใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้บังคับบัญชาผู้ใด ละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ ถือว่าเป็นผู้กระทำผิดวินัย

ทั้งนี้ การรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง ก.ค.ศ. ให้ดำเนินการตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการ รายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเคร่งครัด

- เรื่องการเรียกเงินจากผู้สมัครสอบ ก.พ. ได้มีมติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร 1006/ว 15 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2516 ได้วางแนวทางการลงโทษกรณีข้าราชการเรียกและรับเงินจากผู้สมัครสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือก โดยอ้างว่าจะช่วยเหลือให้สอบได้ พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ควรลงโทษสถานหนักระดับเดียวกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ จะปรานีลดหย่อนโทษได้ ก็เพียงปลดออกจากราชการเท่านั้น

- เรื่องการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0502/ว 234 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2536 ได้วางแนวทางการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ควรไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

- เรื่องการละทิ้งหน้าที่ราชการ มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว 234 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2536 ได้วางแนวทางการลงโทษข้าราชการที่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลยว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงควรลงโทษไล่ออกจากราชการกรณีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

- เรื่องการปลอมแปลงลายมือชื่อผู้อื่น มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว 89 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2548 ได้วางแนวทางการลงโทษข้าราชการที่ปลอมแปลงลายมือชื่อผู้อื่นเพื่อไปหาประโยชน์ โดยให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และลงโทษอย่างน้อยปลดออกจากราชการ

๕ ๘ ๑
สวัสดีค่ะ